

Imperfektum

singulár	česky	hebrejsky	aramejsky
3. os. m.	sdělí mu	יִדְּעֵהוּ	לִדְּעֵיהּ

Participium aktivní

	česky	hebrejsky	aramejsky
sg. m.	sdělující	מוֹדִיעַ	מוֹדַעַ
sg. f.	atd.	מוֹדִיעָה	מוֹדַעָא
pl. m.		מוֹדִיעִים	מוֹדַעֵי מוֹדַעֵין

Participium aktivní s enklitickými zájmeny

	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. sg.	sděluji	אֲנִי מוֹדִיעַ	מוֹדַעֵנָא (Ta'a. 22a, Sanh. 107a)
1. os. pl.	sdělujeme	אֲנַחְנוּ מוֹדִיעִים	מוֹדַעֵינָא

Od slovesa יבֵּל zní participium s enklitickým zájmenem 1. os. sg. spol. מוֹדִיעֵנָא (druhý konsonant kořene je vokalizován *cere* oproti slovesu ידַע, kde je vokalizace *patachem* zapříčiněna tím, že druhý konsonant je laryngála) (znamená אני מוֹבֵּיל, Sanh. 109a).

Infinitiv

česky	hebrejsky	aramejsky
oznámit, sdělit	לְהוֹדִיעַ	(ל) אֲדוֹעַי

III. SKUPINA: Slovesa první alef (primae alef)

U sloves patřících k této skupině odpadá slabý konsonant -N kořene ve tvarech imperfekta, infinitivu a zpravidla i imperativu. Imperfektním kmenovým vokálem je *chirik*, *cere*, *šuruk* nebo *cholam*.

V konjugacích *itpe'il* a *itpa'al* dochází někdy ve tvarech perfekta a participia k asimilaci počátečního konsonantu -N ke konsonantu -N- prefixu (viz kromě slovesa אָמַר i sloveso אָנַר a další).

Vzorem této skupiny je sloveso אָזַל *azal* (kořen אָזַל), které svým významem odpovídá hebrejskému slovesu הָלַךְ *halach* (kořen הָלַךְ). Je doloženo pouze v základní konjugaci *pe'al*.

Ve tvarech imperfekta, infinitivu a zpravidla i imperativu první konsonant kmene, slabé *alef*, odpadá. Imperfektním kmenový vokál je -i- (-e-).

Sloveso אָזַל je také používáno jako pomocné sloveso ve významech *mít v úmyslu* nebo *pokračovat v něčem*. Může stát před slovesem v určitém tvaru, jehož význam modifikuje, nebo na konci věty, např.:

הָוָה קָא אָזַל וְקָרַע קְאָנִיָּהּ. Pokračoval v trhání svého šatu (BM 84a).

וְקָא תַּפְּסִים בְּגָבֵי וְאָזַל. Pokračoval v chytání zlodějů (BM 84a).

Do stejné skupiny nepravidelných sloves patří i sloveso אָחַל *achal* (kořen אָחַל), se stejným významem jako identický hebrejský kořen: *jedl*. Od paradigmatu slovesa *azal* se odlišuje v imperfektu, kde kmenový vokál je -u- (-o-).

Větší nepravidelnosti, než u výše dvou uvedených sloves, se projevují ve flexi slovesa אָמַר *amar* (kořen אָמַר) se stejným významem jako identický hebrejský kořen: *řekl, prohlásil*. Jedná se o nejfrekventovanější sloveso aramejštiny b.T., které je však doloženo pouze v základní konjugaci a v pasivní konjugaci *itpe'il*, v níž odpovídá hebrejskému *nifalu*: נִאֲמַר *ne'amar*.

V imperfektu a infinitivu (ne však v imperativu) tohoto slovesa odpadá první slabý konsonant *alef*, v imperfektu kromě toho ve většině tvarů i koncový konsonant *reš*, který mizí i v imperativu. Neodpadá však ve starších tvarech a ve tvarech se suffixy objektu nebo osobními (viz paradigmata, str. 195). Kmenovým vokálem imperfekta, participia, imperativu a infinitivu je *patach* (-a- kmen). Důvodem je ר — jako třetí konsonant kořene, který má charakter laryngál.

V konjugaci *itpe'il* mizí někdy počáteční konsonant *alef* i ve tvarech perfekta a participia, a to z důvodu asimilace ke konsonantu *tav* prefixu.

SLOVESO אָוַל

Konjugace pe'al

Perfektum

singulár	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	šel jsem, šla jsem	(אָוַלְתִּי) הִלַכְתִּי	אָוַלִּי
2. os. m.	atd.	(אָוַלְתָּ) הִלַכְתָּ	אָוַלְתָּ
3. os. m.		(אָוַל) הִלַךְ	אָוַל (אָוַל)
3. os. m.		(אָוַלָה) הִלְכָה	אָוַלָה אָוַלָה אָוַלָת
plurál	česky	hebrejsky	aramejsky
3. os. m.	šli	(אָוַלוּ) הִלְכוּ	אָוַלוּ אָוַלוּ

Imperfektum

singulár	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	půjdu	(אָוַלְתִּי) אֵלֶךְ	אָוַוִּיל אָוַוִּיל
2. os. m.	atd.	(אָוַלְתָּ) תֵּלֵךְ	אָוַוִּיל, תֵּוִיל, תֵּוִיל תֵּוִיל (AZ 15a, BM 81b)
2. os. f.		(אָוַלְתִּי) תֵּלְכִי	תֵּוִילִי
3. os. m.		(אָוַל) יֵלֵךְ	לֵוִיל לֵוִיל יֵוִיל (Ta'a. 21a, Sanh. 93a)
3. os. f.		(אָוַלְתָּ) תֵּלְכִי	תֵּוִילִי

Forma יֵוִיל 3. os. sg. m. je oproti formám לֵוִיל a תֵּוִיל považována za západní.

plurál	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	půjdeme	(נֵאָוַל) נֵלֵךְ	נֵוִיל לֵוִיל נֵוִיל
2. os. spol.	atd.	(תֵּאָוַלוּ) תֵּלְכוּ	תֵּוִילוּ
3. os. m.		(יֵאָוַלוּ) יֵלְכוּ	לֵוִילוּ (לֵוִילוּ) נֵוִילוּ (Kid. 72b)

Tvary 2. os. sg. m. תֵּוִיל a 3. os. pl. m. לֵוִילוּ jsou doloženy pouze v rukopisech.

Participium aktivní

	česky	hebrejsky	aramejsky
sg. m.	jdoucí	(אָוַל) הוֹלֵךְ	אָוַוִּיל
sg. f.	atd.	(אָוַלָה) הוֹלְכָה	אָוַוִּילָה אָוַוִּילָה
pl. m.		(אָוַלִּים) הוֹלְכִים	אָוַוִּילִין אָוַוִּילִין (Naz. 21a, AZ 10b, Arach. 16a)
pl. f.		(אָוַלָת) הוֹלְכוֹת	אָוַוִּילָן (Ber. 56a)

Participium aktivní s enklitickými zájmeny

	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. sg.	já jdu	(אָנִי אָוַל) אֲנִי הוֹלֵךְ	אָוַוִּילְנָא
2. os. sg.	atd.	(אתָּה אָוַל) אַתָּה הוֹלֵךְ	אָוַוִּילְתָּ
1. os. pl.	jdeme	(אָנַחְנוּ אָוַלִּים-וְתוּ) אָנַחְנוּ הוֹלְכִים/וֹת	אָוַוִּילְנָן
2. os. pl.	jdete	(אתֶּם/אתָּן אָוַלִּים-וְתוּ) אַתֶּם/אַתָּן הוֹלְכִים-וֹת	אָוַוִּילְתֶּם

Imperativ

	česky	hebrejsky	aramejsky
2. os. sg. m.	jdi!	אָזול! (לְךָ)	זיל! זיל! זייל!
2. os. sg. f.	atd.	אָזיל! (לְךָ)	זילי! (אזיילי)
2. os. pl. m.		אָזלו! (לְכּוּ)	זילו! זיילו! זיילו! (זול!) (Bech. 9a)

Infinitiv

	česky	hebrejsky	aramejsky
konstruktní	jít	לְאָזֵל (לְאָכֵל)	לְמִיזֵל
absolutní		אָזֵל (אָזֵל)	מִיזֵל

SLOVESO אָכַל

Konjugace: pe'al

Perfektum

singulár	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	jedl jsem	אָכַלְתִּי	אָכַלְתִּי אָכַלְתִּי (BB 29b, 159b)
2. os. m.	atd.	אָכַלְתָּ	(Bech. 18a) אָכַלְתָּ
3. os. m.		אָכַל	אָכַל
3. os. f.		אָכַלָּה	אָכַלָּה

plurál	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	jedli jsme	אָכַלְנוּ	אָכַלְנוּ
3. os. m.	jedli	אָכַלוּ	אָכַלוּ אָכַלוּ (Ber. 44b aj.)

Imperfektum

singulár	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	budu jíst	אָכַל	אָכּוּל אָכּוּל
2. os. m. f.	atd.	תִּכְלֵי	תִּכּוּל תִּכּוּל
3. os. m.		יִכַּל	יִכּוּל יִכּוּל

plurál	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	budeme jíst	נִכַּל	נִכּוּל
2. os. spol.	atd.	תִּכְלוּ	תִּכּוּלוּ (תִּכְלוּ) תִּכּוּלוּ (Šab. 140b)
3. os. m.		יִכְלוּ	יִכּוּלוּ (Suka 56a, Mo'ed kat. 9a) (Suka 25b) יִכּוּלוּ

Tvar 2. os. pl. תִּכְלוּ se vyskytuje v rukopise München a v ed. Venecia, v moderních tiscích je tvar תִּכּוּלוּ.

Participium aktivní

	česky	hebrejsky	aramejsky
sg. m.	jedící	אוֹכֵל	אָכִיל
sg. f.	atd.	אוֹכֵלֶת	אָכִילָה
pl. m.		אוֹכְלִים	אָכִילִין אָכִילִין
pl. f.		אוֹכְלוֹת	אָכִילוּן (Ketub. 111b)

Participium aktivní s enklitickými zájmeny

	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. sg.	já jím	אֲנִי אוֹכֵל	אָכִילְנָא
2. os. sg.	ty jíš	אַתָּה אוֹכֵל	אָכִילְתָּ

Participium pasivní

	česky	hebrejsky	aramejsky
sg. m.	snědený	אָכּוּל	אֲכִיל

Participium pasivní je použito ve spojeních אָכּוּל לָכוּ (Šab. 82b) a לָא אֲכִיל לָכוּ (Chul. 105b), v nichž má aktivní význam: אֲכִיל אֲכִילִים a אֲכִילִים אֲכִילִים.

Imperativ

	česky	hebrejsky	aramejsky
2. os. sg. m.		אָכּוּל! (Eruv. 54a aj.)	אָכּוּל!

Infinitiv

	česky	hebrejsky	aramejsky
konstruktní	jíst	לְאָכּוּל	לְמִיכַל
absolutní		אָכּוּל	מִיכַל

Oba uvedené tvary infinitivu překládá Melamed hebr. infinitivem konstruktním: לְאָכּוּל.

SLOVESO אָמַר

Konjugace pe'al

Perfektum

singulár	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	řekl/a jsem	אָמַרְתִּי	אָמַרְתִּי אֲמַרְתִּי
2. os. spol.	atd.	אָמַרְתָּ/תְּ	אָמַרְתָּ
3. os. m.		אָמַר	אָמַר
3. os. f.		אָמְרָה	אָמְרָה

plurál	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	řekli/y jsme	אָמַרְנוּ	אָמַרְנוּ
2. os. spol.	atd.	אָמַרְתֶּם/תֶּן	אָמַרְתֶּם אֲמַרְתֶּן
3. os. m.		אָמְרוּ	אָמְרוּ אֲמֹרוּ

Imperfektum (-a- kmen)

singulár	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	řeknu	אָמַרְ (אֲמַרְ)	אֲמַרְ אֲמַרְ
2. os. m.	atd.	תֹּמַר	תִּימַרְ (תִּימַרְ)
3. os. m.		יֹמַר	לִימַרְ נִימַרְ יִימַרְ
3. os. f.		תֹּמַר	תִּימַרְ

plurál	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	řekneme	נֹמַר	נִימַרְ לִימַרְ (נִימַרְ) (לִימַרְ)
2. os. spol.	atd.	תֹּמְרוּ	תִּימְרוּ תִימְרוּן (Šab. 140b)
3. os. m.		יֹמְרוּ	לִימְרוּ נִימְרוּ

Tvar 2. os. m. sg. תֹּמַר se vyskytuje pouze se sufixem objektu 3. os. sg. f. (ve významu neutra), např. ve spojení מִנָּה תִּימַרְא, hebr. מִנָּה תִּימַרְנָה? (=na základě čeho to říkáš?). Stejně tak tvary 1. os. pl. נִימַרְ a יִימַרְ se vyskytují pouze se sufixy: לִימְרִינָה (Ber. 11b) a נִימְרִינָה ve významu אֲמַרְ אֲמַרְ, יִימַרְ אֲמַרְ.

Participium aktivní

	česky	hebrejsky	aramejsky
sg. m.	říkající	אֲמַרְ	אָמַרְ
sg. f.	atd.	אֲמַרְתְּ	אָמַרְתְּ
pl. m.		אֲמַרְיִם	אָמַרְיִם אֲמַרְיִן
pl. f.		אֲמַרְוֹת	אָמַרְוֹת

Participium aktivní s enklitickými zájmeny

	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. sg.	já říkám	אני אומר/ת	אָמֵינָא
2. os. sg.	atd.	אתה אומר	אָמַרְתָּ
1. os. pl.		אנחנו אומרים	אָמַרְיִנָּן
2. os. pl.		אתם אומרים	אָמַרְיְתוּ אָמַרְיְתוּן

Participium pasivní

	česky	hebrejsky	aramejsky
sg. m.	řečený	אָמַר	אָמִיר
sg. f.	řečená	אָמְרָה	אָמִירָא

Participium pasivní s enklitickými zájmeny

	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. sg.	akt. význam: já říkám	אָמַר אָנִי	אָמֵינָא

Tvar aktivního a pasivního participia se sufigovaným zájmenem 1. os. sg. se neliší ve významu. Formálně se liší pouze vokalizací a v nevokalizovaném textu tedy nerozlišíme, zda máme čist akt. tvar אָמַר אוּ אָמֵינָא nebo pasivní tvar אָמֵינָא (vzniklý kontrakcí אָמַר אָנִי).

Imperativ

	česky	hebrejsky	aramejsky
2. os. sg. m.	řekni!	אָמַר!	אָמַר! אָמַר! אָמַר!
2. os. sg. f.	atd.	אָמְרִי!	אָמִירִי!
2. os. pl.		אָמְרוּ!	אָמִירוּ!

Tvar imperativu 2. os. sg. m. אָמַר je totožný s tvarem imperfekta 1. os. sg. spol. (viz tabulka).

Infinitiv

	česky	hebrejsky	aramejsky
konstruktní	řící	לוֹמֵר	לְמִימַר
absolutní		אָמַר	מִימַר

Konjugace itpe'il

Perfektum

singulár	česky	hebrejsky	aramejsky
3. os. m.	byl/o/ řečen/o/	נִאֶמַר	אִיתִּמַּר (אִיתִּמַּר) אִיתִּמַּר (אִיתִּמַּר)
3. os. f.	byla/o/ řečena/o/	נִאֶמְרָה	(Ber. 45b) אִיתִּמַּרָּה

plurál	česky	hebrejsky	aramejsky
3. os. m.	byli řečeni	נִאֶמְרוּ	(Men. 43a) (אִיתִּמַּרְוּ)
3. os. f.	byly řečeny	נִאֶמְרוּ	(Eruv. 43a) אִיתִּמַּרְוּ

Tvar 3. os. sg. m. אִיתִּמַּר a tvar 3. os. pl. m. אִיתִּמַּרְוּ jsou doloženy pouze v rukopisech. Co se týče etymologie tvaru אִיתִּמַּר (v tabulce tvar 3. os. sg. m.) existují následující možnosti:
a) אִיתִּמַּר + אִי ve významu: *jestliže řekneš* (jedná se tedy o druhou osobu m. imperfekta pe'alu spojené s částicí אִי),
b) אִיתִּמַּר + אִי ve významu: *je (existuje) někdo, kdo říká* (jedná se tedy o participium pe'alu sg. m. spojené s částicí אִי),
c) tvar je jednou z variant 3. os. sg. m. konjugace itpe'il.

Participium

	česky	hebrejsky	aramejsky
sg. m.	je řečeno (neutricky) řečený	נִאֶמַר	(Chul. 139a) מִיתִּמַּר
sg. f.	řečená	נִאֶמְרָה	מִיתִּמַּרָּה (מִיתִּמַּרָּה)

Slovesa se slabým konsonantem na druhém místě kořene

Slovesa druhé jod/vav (mediae jod/vav)

V aramejštině b.T. přešla slovesa mediae jod k slovesům mediae vav, pouze někdy vedle sebe existují oba tvary, např. רָוַן i רָוַן . Původní odlišnost se vyskytuje pouze v některých tvarech.

V perfektu pe'alu se vyskytují dva typy, jeden s kamacem (-a-) jako kmenovou samohláskou, druhý s chirikem (-i-), který někdy přechází v cere (-e-). Příkladem prvního typu je sloveso קָוַם , příkladem druhého sloveso מָוַת , jejichž paradigmata zároveň uvádíme jako vzory.

V imperfektu pe'alu tato slovesa tvoří tvary podle typu prostřední vav, bez ohledu na to, zda se jedná o slovesa s původním vav, nebo s původním jod.

Naopak participia pe'alu se vesměs tvoří podle typu mediae jod. Od typu mediae jod se tvoří i rozšířené konjugace.

SLOVESO קָוַם

Aramejské sloveso קָוַם v základní konjugaci pe'al (kal) znamená „stát“ a je tak ekvivalentem hebrejského slovesa עָמַד . Méně často má toto sloveso v aramejštině b.T. stejný význam jako identický hebrejský kořen, tedy „vstát, povstat, zvednout se“.

V konjugaci pa'el má též význam jako hebrejský kořen קָוַם v pi'elu (קָוַם), tzn. „vykonat, splnit, uskutečnit“.

V konjugaci itpa'al vyjadřuje pasivum k pa'elu, tzn. „bylo uskutečněno, splněno, vykonáno“.

V konjugaci af'el má též význam jako hebrejské קָוַם , tedy „ustanovil, založil“. Pasivní *itafal* se vyskytuje pouze v participiu ve významu „ustanovený, založený“.

Ve flexi slovesa קָוַם v aramejštině b.T. mizí někdy nejen druhý konsonant kořene vav, ale občas i třetí konsonant mem, někdy dokonce oba tyto kořenové konsonanty (viz paradigma).

Pro konjugaci af'el je charakteristické vav, vyjádřené jako vokál -o- (cho-lam) v prefixu. Tím se připodobňuje skupině sloves první jod (primae jod; srov. יָדַע - אָדַע).

Konjugace pe'al

Perfektum

singulár	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	stál/a/ jsem, povstal/a/ jsem	קָמַתְי (קָמַתְי)	קָמַת (קָמַת)
2. os. spol.	atd.	קָמַתְתָּ (קָמַתְתָּ) עָמַדְתָּ (עָמַדְתָּ)	(Chag. 15a) קָמַת
3. os. m.		קָם (קָם)	קָם
3. os. f.		קָמַה (קָמַה)	קָמַת (קָמַת) (Ned. 50a, Naz. 10b) קָמַה (קָמַה)

plurál	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	stáli/y/ jsme, povstali/y/ jsme	קָמַנו (קָמַנו)	קָמַנְי (קָמַנְי) (Git. 57b)
3. os. m.	stáli/y/ povstali/y/	קָמוּ (קָמוּ)	(Kid. 12a) קָמוּ קָמוּ

Tvar 1. os. spol. sg. קָמַת a tvar 1. os. pl. spol. קָמַנְי se vyskytují pouze v rukopisech, tvar 3. os. sg. f. קָמַת a tvar 1. os. pl. spol. קָמַנְי se vyskytují pouze v tištěných edicích.

Imperfektum

singulár	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	budu stát, povstanu	אֶעְמֹד (אֶקֹּם)	אֶיקֹּם (אֶיקֹּם)
3. os. m. (n.)	atd.	יֵעְמֹד (יֵקֹּם)	לֵיקֹּם (לֵיקֹּם)
3. os. f. (n.)		תֵּעְמֹד (תֵּקֹּם)	(BB 32b) תֵּיקֹּם תֵּיקֹּם (תֵּיקֹּם)

Ve 3. os. sg. m. existuje i tvar s prefixem נִ např. נִיְדַן (BB 58a).